

**VETERANENDAG - 26 november 2022**

Geachte veteranen, familieleden, college- en raadsleden en overige genodigden,

Hartelijk welkom op onze 16<sup>e</sup> Sliedrechtse veteranendag. De gemeente Sliedrecht is vandaag graag uw gastheer. Vandaag brengen wij onze erkenning en waardering voor u als veteranen tot uitdrukking. U die zich inzetten of hebben ingezet in dienst van de vrede.

Velen van u zijn niet alleen gekomen maar hebben een familielid meegenomen. Dat stellen wij zeer op prijs. Familieleden zijn voor veteranen meer dan een warme thuisbasis, zij zijn uw steun en toeverlaat. Meer dan in ieder ander beroep ervaren familieleden de gevolgen van het beroep van hun partner. Hun partner, kind, vader of moeder die met regelmaat een lange periode van huis is en zich ook nog in risicovolle omstandigheden bevindt. Ook van de familieleden wordt daarom een opoffering gevraagd. Hun gezinsleven stond of staat zo ook ten dienste van de vrede. Een bijzonder woord van welkom voor de nabestaanden van onze veteranen.

Veteranen hebben veel meegemaakt. Daarover kunnen zij vertellen. Sommigen vinden het ook lastig om die verhalen te vertellen, zelfs ook thuis. Gelukkig is er steeds meer aandacht voor de soms traumatische ervaringen van veteranen. En er zijn gelukkig ook plekken, waar u onderling uw ervaringen, uw moeite en gelukkig ook uw trots kunt delen. Dat kan ook vanmiddag, tijdens de informele ontmoetingen. De gemeente Sliedrecht biedt u graag samen met ons lokale veteranencomité deze mogelijkheid. Ik ben daarom ook blij met de aanwezigheid van het Veteraneninstituut vanmiddag, zij zijn het hele jaar door voor u als veteranen beschikbaar.

Verhalen worden ook steeds meer opgetekend. Vorig jaar was een van hen, Niels Roelen, in ons midden. Vandaag leren wij ook van een oorlogsgeschiedenis die niet alleen in een mooi boek is beschreven maar ook tot leven komt in een expositie. Daarover later meer.

Goed dat we samen kunnen komen, samen stil kunnen staan bij vrede en vrijheid en de offers die daarvoor gelaten zijn.

## **VETERANENDAG - 26 november 2022**

Luitenant-kolonel Gijs Tuinman, drager van de Militaire Willems-Orde, zei in zijn 5 mei-lezing iets dat me is bijgebleven.

‘De ware betekenis van vrijheid’, zei hij, ‘is dienen in de Nederlandse krijgsmacht, of gediend hebben zoals de vele veteranen die Nederland kent. Niet het hebben of ervaren van vrijheid, maar het actief beschermen van je idealen waarin je gelooft en de dingen die je belangrijk vindt.’

Die opvatting over de ultieme vorm van vrijheid zullen velen van u met Gijs Tuinman delen. Want het vat samen met welke inzet u strijd of heeft gestreden voor vrede en veiligheid. Overal ter wereld.

U heeft uw leven in de waagschaal gesteld om andere mensen een kans te geven op een beter en vrijer leven. Daarbij heeft u misschien wel een maat verloren, of zelf fysieke of mentale verwondingen opgelopen waarvan je de littekens tot op de dag van vandaag met je meedraagt. Tegelijkertijd hebben velen van u ervaren hoe mooi het is om actief bij te mogen dragen aan de vrijheid en veiligheid van de ander.

Dat die vrijheid en veiligheid niet vanzelfsprekend is, hebben we in het afgelopen jaar allemaal ervaren. Sliedrecht herbergt ook asielzoekers uit andere oorlogsgebieden. Ook uit landen als Afghanistan waar sommigen van u als veteraan hebben deelgenomen aan een uitzending. Maar de oorlog is dichterbij dan ooit. Aan de rand van Europa, een paar uur vliegen of 16 uur rijden hiervandaan, woedt een verschrikkelijke oorlog. Inmiddels zijn er onder burgers en militairen duizenden slachtoffers te betreuren, zijn er steden volledig verwoest en zijn er ongeveer 7 miljoen Oekraïners op de vlucht voor het oorlogsgeweld.

Het is een oorlog die volgens de Russische president Poetin geen oorlog mag heten. Door de grote moed en militaire strategie van het Oekraïense leger en met steun van NAVO-lidstaten als Nederland weet Poetin deze oorlog op het slagveld niet te winnen. Hij zoekt nu zijn heil in het bestoken van burgerdoelen en het uitschakelen van nutsvoorzieningen. President Zelensky noemt dit heel terecht terreurdaden. Het volk van Oekraïne verdient daarom onze blijvende militaire en humanitaire steun.

**VETERANENDAG - 26 november 2022**

Ik ben daarom dankbaar voor het feit dat onze Sliedrechtse inwoners, ondernemers en instellingen zich het leed van het Oekraïense volk hebben aangetrokken. Al negen maanden lang bieden wij met ieders steun een veilig heenkomen aan ongeveer 200 Oekraïense vluchtelingen. De solidariteit met de Oekraïense vluchtelingen uiten wij in Sliedrecht op velerlei manieren. Door ons huis open te stellen, door een gift te geven, vrijwilligerswerk te doen of werk aan te bieden. De dankbaarheid van onze Oekraïense vluchtelingen is daarvoor groot.

Met de inval en oorlogsagressie van Rusland in Oekraïne zijn ook onze waarden van vrijheid, vrede en democratie in gevaar. Nederland schenkt daarom materieel en traint Oekraïense militairen. Nederland draagt daarom op verschillende manieren ook bij aan het versterken van de oostflank van het NAVO-verdragsgebied. In Roemenië en in de Baltische staten. Sliedrechtse veteranen die nog in actieve dienst zijn, weten hierover mee te praten. Voor al deze Nederlandse en Sliedrechtse inzet voor de vrede en veiligheid van het Oekraïense volk hebben wij een groot respect.

Vandaag zijn wij te gast in het Nationale Baggermuseum. Hier zien wij de rijke historie en trots van onze Nederlandse waterbouwindustrie. Evenzeer als in onze militaire operaties opereert Nederland hierin wereldwijd. U gaat daar straks nog meer van zien en horen.

Het huidige Sliedrecht is ontstaan na de Sint Elisabeth vloed, 601 jaar geleden. Evenals de Biesbosch. Vorige week hebben we daar in onze regio Drechtsteden met het uitlichten van de bruggen uitgebreid bij stilgestaan. Met het bewegen van de spotlights op de Baanhoekbrug van zuid naar noord werd de beweging van Sliedrecht van het zuiden van de Merwede, de huidige Biesbosch, naar het noorden van de Merwede uitgebeeld.

De rivier heeft ons in Sliedrecht veel gebracht. De economie van Sliedrecht en onze regio vaart er wel bij. Als inwoner van Sliedrecht geniet ik ook iedere dag van de mooie vergezichten en de bedrijvigheid op en rondom de rivier.

**VETERANENDAG - 26 november 2022**

Rivieren en de oevers daarvan kunnen ook een linie vormen. Een frontlinie of verdedigingslinie in oorlogstijd. Zoals nu de Russen na hun vlucht uit Cherson aan de oostelijke kant van de Dnjepr een verdedigingslinie hebben opgeworpen. In de Tweede Wereldoorlog vormde de Merwede een frontlinie tussen het nog bezette noorden en reeds bevrijdde zuiden van Nederland.

Vandaag eren wij u als onze veteranen. En zo eren wij alle veteranen die bijgedragen hebben aan de vrijheid van Sliedrecht en van ons land. Dat doen wij ook ieder jaar op 4 mei. Fijn dat vanmiddag ook de voorzitter van ons Comité 4 en 5 mei aanwezig is. Ook onze verzetsstrijders hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan onze bevrijding. Waaronder ook de Liniecrossers. Een verzetsgroep bestaande uit Sliedrechtse en streekgenoten. In het laatste halfjaar van de Tweede Wereldoorlog staken zij 374 keer de frontlinie over. Deze liniecrossers bouwden een figuurlijke brug over de Merwede naar de vrijheid. Zij smokkelden geheime informatie, goederen en ook personen. Zij hadden hun hoofdkwartier hier aan de Molendijk. In Villa Wilgenhorst. Op die plek is nu door de nabestaanden van Bertus van Gool, een van de Sliedrechtse leiders van de liniecrossers, een prachtig museum ingericht. Willem van der Vlist is, als lid van de Dutch Special Forces, veteraan en initiatiefnemer van dit museum. Wij zijn heel blij dat hij vandaag onze gastheer wil zijn.

Evenals u als veteranen droegen de liniecrossers bij aan de ware betekenis van vrijheid, zoals Luitenant-kolonel Gijs Tuinman dat verwoordde: 'Niet het hebben of ervaren van vrijheid, maar het actief beschermen van je idealen waarin je gelooft en de dingen die je belangrijk vindt.'

Daarvoor zijn wij hen en u heel veel dank en respect verschuldigd.

*Jan de Vries, burgemeester*

---



**VETERANENDAG - 26 november 2022**

**Ik wil u vragen te gaan staan.**

Uit respect voor en ter nagedachtenis aan uw kameraden die u tijdens een uitzending hebt verloren of ons recentelijk zijn overleden, en vandaag ook uit respect voor en ter nagedachtenis aan de liniecrossers, zijn wij nu twee minuten stil. Waarna wij samen twee coupletten van het Wilhelmus zingen. Wij worden daarin begeleid door twee trompettisten van Wilhelmus.